

## Obdělávat a střežit

### Vstupní slovo: **Ž.8.2,4-7,10**

- 2 Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.
- 4 Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil:
- 5 Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?
- 6 Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.
- 7 Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš:
- 10 Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!

### Čtení SZ: **Gn.1.1-3,25-31\$,2.15**

- 1.1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.
- 2 Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.
- 3 I řekl Bůh: "Buď světlo!" A bylo světlo.
- 25 Bůh učinil rozmanité druhy zemské zvěře i rozmanité druhy dobytka a rozmanité druhy všelijakých zeměplazů. Viděl, že to je dobré.
- 26 I řekl Bůh: "Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi."
- 27 Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.
- 28 A Bůh jim požehnal a řekl jim: "Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe."
- 29 Bůh také řekl: "Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm.
- 30 Veškeré zemské zvěři i všemu nebeskému ptactvu a všemu, co se plazí po zemi, v čem je živá duše, dal jsem za pokrm veškerou zelenou bylinu." A stalo se tak.
- 31 Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý.
- 2.15 Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil.

### Evangelium: **Mt.11.25-30**

- 25 V ten čas řekl Ježíš: "Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým.
- 26 Ano, Otče, tak se ti zalíbilo.
- 27 Všechno je mi dáno od Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.
- 28 Pojdte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.
- 29 Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším.
- 30 Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží."

### Závěrečné slovo: **Jd.20-25**

- 20 Ale vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém,
- 21 uchovejte se v lásce Boží a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista k věčnému životu.
- 22 S těmi, kdo pochybují, mějte slitování;
- 23 zachraňujte je z hořícího ohně. Mějte slitování i nad jinými, ale s obezřetností, ať se vám oškliví i jejich plášť, poskvřený hříchem.
- 24 Tomu pak, který má moc uchránit vás před pádem a postavit neposkvřené a v radosti před tvář své slávy,**
- 25 jedinému Bohu, který nás spasil skrze Ježíše Krista, našeho Pána, buď sláva, velebnost, vláda i moc přede vším časem i nyní i po všechny věky. Amen.**

Písně**10** Jak vznešené Tvé jméno**735** Ježíš živ je**711** Mne zajmi, Pane můj**687** Pán Bůh je láska**709** Ó, ujmi ruku moji

*Děkujeme Ti, Otče náš, že jsme se mohli sejít, abychom se společně modlili, zpívali, naslouchali slovům Písma sv. a zamýšleli se nad nimi. Děkujeme, že jsme součástí Tvého úžasného stvořitelského díla, které přesahuje námi poznávatelný svět. Děkujeme Ti za zázrak života se všemi úžasnými vazbami, které zahrnuje. Děkujeme Ti za druhé lidi, za přírodu, děkujeme, že máme co jíst, kde bydlet, čím se oblékat. Děkujeme, že smíme Tvé dílo poznávat a tak přijímat svědectví o Tvé velikosti. Děkujeme za dar svobodné vůle a prosíme Tě, abychom tento dar užívali v souladu s Tvou vůlí. Prosíme Tě, abychom si přivlastnili hodnoty, k nimž nás směřuje Pán Ježíš Kristus.*

*Prosíme Tě o požehnání pro všechna shromáždění Tvé církve. Prosíme, buď svým Duchem zde, mezi námi.*

*Amen.*

Biblické vyprávění o stvoření má své zvláštní kouzlo. Dnes v něm nehledáme historii vesmíru, Sluneční soustavy či našeho dočasného domova – planety Země, ale slyšíme z něj, že Bůh je tvůrcem úžasného celku bytí. Na konci jednotlivých fází – stvořitelských dnů – čteme, že Bůh viděl, že co učinil, bylo **dobré**. A po dokonání stvoření člověka, před dnem Božího odpočinku, zpráva o stvoření říká dokonce: (Gn.1.31): *Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré*. A v této člověku určené zprávě dále čteme, jak jsme slyšeli z druhé biblické kapitoly, *Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil*. Člověk má Boží dílo obdělávat a střežit. Tedy má se o ně starat, má o ně pečovat. Toto poslání je jiným slovy vyjádřeno i v první biblické kapitole (Gn.1.27,28): *Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: "Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe."* Slovesu *panovat* lze rozumět různě. Zde je

člověku svěřeno určité správcovské poslání. To však někdy bývalo – a někdy ještě stále bývá – mylně interpretovalo jako právo či dokonce pokyn k hříšnému drancování Božího stvoření. Lidský hřích, o němž čteme ve třetí biblické kapitole, poznamenal vztah člověka k Bohu Stvořiteli a k Jeho dílu.

Různé místní problémy s drancováním přírody vznikaly už ve starověku. S růstem počtu lidí na Zemi, lidského poznání a na ně navazujících lidských schopností se zacházení s přírodou stalo závažným globálním problémem. ¿Budou stačit zdroje surovin a energie, bude co jíst, bude dostatek vody? ¿A nebude Země zanesena lidmi vytvořenými odpady? V leccěms je dnes situace lepší, než byla v minulosti, především v začátcích užívání zdrojů energie z nitra Země. Ovzduší ve městech se v poslední době zlepšilo, většina řek je zřetelně čistších, než bývala atd. K získávání elektrické energie se používají zdroje a metody pro prostředí příznivější než dříve. Od fosilních paliv se přechází k obnovitelným zdrojům. Ty jsou rozhodně k životnímu prostředí šetrnější. Ale určitý negativní dopad také mají. Je moc dobře, že změny vedoucí k čistším, přírodě přijatelnějším technologiím probíhají. Různými technickými a organizačními opatřeními ovšem nezměníme vážnou skutečnost: **Člověk v nadměrné míře spotřebovává bohatství Země, místo aby se snažil ten úžasně fungující zemský systém, ono dobré Boží stvořitelské dílo, co nejméně narušovat.** Tedy aby omezil svou spotřebu. A ono se dnes dokonce běžně počítá s růstem spotřeby energie, a to nejen globálně, nýbrž i vztažené na jednoho člověka. Organizace způsobu života tento nežádoucí jev podporuje. V zimě se hodně topí místo aby se nosily teplé svetry, v létě se klimatizuje a v klimatizovaných místnostech se sedá v oblecích. ☉ Lidé se více přepravují, zboží se více přepravuje, roste podíl letecké dopravy. Podobných nedobrých příkladů by se našlo mnoho. A přitom ze sdělovacích prostředků slyšíme, že politici a ekonomové se radují z ekonomického růstu, který probíhá **díky růstu spotřeby!** Když ovšem rozumně uvažujeme o vztahu člověka a planety Země, o našem vztahu k životnímu prostředí, musíme si uvědomit, že je zcela nutné spotřebu snižovat. To však znamená podstatný zásah do fungování ekonomiky. Do toho se nikomu nechce. Máme zkušenost, že ☉ výrazně jiné ☉ ekonomické systémy selhaly. Jenže ekonomika založená na

růstu spotřeby, na růstu nároků, musí selhat také. Musíme se naučit uvažovat jinak. Musíme se naučit žít jinak.

Rád bych se ještě zastavil u problému, který nás asi všechny tíží. Jde o současné války a boje. Radujeme se, když klesne produkce oxidu uhličitého díky poklesu spotřeby fosilních paliv. A při tom kolik toho oxidu uhličitého vzniká v boji zapálených ropných vrtech! A jaké zatížení pro životní prostředí znamenají válkou zničené domy! Nejsem s to odpovědět, je to hrůza, ale snad přece jen nějak časově omezená, zatímco lidská náročnost toto omezení zatím nezná.

Chceme toho moc, zemské zdroje jsou omezené. A do toho ještě přicházejí důsledky lidské nenávisti. ¿Má v této neradostné situaci vůbec smysl o něco usilovat? ¿Existuje odtud cesta? Ano, existuje. Mysleme na Ježíšova slova, která nacházíme v J.14.6: **Já jsem ta cesta, pravda i život.**

Kdysi jsem se trochu zabýval hodnotovými systémy. Ony se uplatňují při lidském rozhodování. Pán Ježíš v Kázání na hoře i jinde přináší hodnotový systém, který je jiný než ten, který v naší civilizaci běžně užíváme. Vede ke skromnosti, k pokoře, k zájmu o bližní. Vede k dobrému nakládání s životním prostředím. Největší hodnotou v Ježíšově hodnotovém systému je **láska**. V Jeho dvojpříkázání lásky v Markově podání čteme, že do lásky k Bohu je třeba zapojit i mysl a sílu (Mk.12.30). Tedy také Boží dílo poznávat, abychom věděli, jaký dosah pro ně má to které naše konání, a angažovat se v jeho prospěch. ■ Žít v souladu s Ježíšovým učením znamená život radostný, bohatý a smysluplný. Tato vzácná a důležitá pravda se nějak mezi lidi málo dostává. Přitom život prožívaný rozšiřováním materiálního bohatství a vyhledáváním různých zážitků vůbec nemusí být šťastný. Cestu k šťastnému životu ukazuje evangelium – radostné poselství.

V závěru Markova evangelia čteme slova vzkříšeného Ježíše:

*Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření.*

Evangelium se týká celého stvoření. Především všech lidí. Týká se i vztahů mezi národy. S velkým znepokojením sledujeme zprávy o válkách. Válkou ztrácejí všichni, někteří více, jiní méně. Lidé trpí, Země trpí, životní prostředí trpí. Jakoby ten zlý, ďábel či satan, měl hlavní místo.

Písmo však svědčí o konečném Kristově vítězství. Týká se už života na Zemi? Z našeho lidského hlediska je to otevřená otázka. My lidé máme svobodnou vůli. Je na nás, abychom ji dobře užívali jako Ježíšovi následovníci. Jeho evangelium je zdrojem naděje. Naděje pro celý svět. Vede k bohatému, krásnému, smysluplnému životu. Evangelium je určeno všem lidem. Připomeňme si Pavlova slova: *Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka* (Ř.1.16). *Proto také všechno snáším a nestydím se vydávat svědectví, neboť vím, komu jsem uvěřil. Jsem přesvědčen, že On má moc chránit, co mi svěřil, až do onoho dne* (2.Tim.1.12).

Šířit evangelium znamená šířit lásku, *lásku k Bohu z celého srdce, z celé mysli a z celé síly i lásku k bližnímu jako k sobě samému* (Mk.12.30,31). Znamená to šířit pokoj a smíření – s lidmi i s přírodou.

*Učme se od Ježíše Krista, neboť je tichý a pokorného srdce, a nalezneme odpočnutí svým duším* (Mt.11.29).

*Prosíme Tě, Pane Ježíši Kriste, veď nás a posiluj nás, aby naše svědectví o Tobě ☉ slovy, myšlenkami, činy, vztahy i jednáním ☉ bylo věrohodné. Amen*